Krimināļprocess Nr. 11088094315
Lieta K29-0320-16/10

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā 2016.gada 6.aprīlī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese V. Voronova
ar sekretāri J.Polegoško
piedaloties prokurorei J.Aleksejevai
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā **/pers. A/, personas kods /personas kods/,** apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma **253.[2] panta pirmajā daļā**.

Aprakstošā daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi visus krimināllietā esošos pierādījumus, tiesa konstatēja, ka /pers. A/,
būdams persona, kura brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu iegādāšanos, glabāšanu un lietošanu, neatļauti lietoja narkotiskās vielas, šādos apstākļos
/pers. A/, būdams persona, kura 2014.gada 5.martā, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 46.pantu, brīdināta par kriminālatbildību par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu lietošanu, pirmstiesas krimināļprocesā precīzi nenoskaidrotā laikā un vietā, bet ne vēlāk kā 2015.gada 15.februārī neatļauti lietoja narkotiskās vielas – heroīnu un hašišu (marihuānu) līdz 2015.gada 15.februārī ap plkst.17:05 viņu Rīgā, Lāčplēša ielā 70a aizturēja policijas darbinieki.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[2] panta pirmajā daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 253.[2] panta pirmās daļas **atzina pilnībā,** atzina apsūdzībā norādītos faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, izdarīto nožēloja un uzturēja savu pirmstiesas procesā izteikto lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas izmeklēšanā.

Prokurore tiesas sēdē piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā.

Motīvu daļa

Tā kā apsūdzētais pilnībā atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, to atzina arī pirmstiesas procesā, piekrita lietas izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes, saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 499.panta pirmās daļas nosacījumiem, izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, tiesa, noklausoties procesa dalībnieku viedokli, iepazinusies ar lietas materiāliem atzīst, ka lietā iespējams neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

Atbilstoši Krimināļprocesa likuma 499.panta pirmās daļas 2.punkta nosacījumiem, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par /pers. A/ vainīgumu minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Tiesa ir pārliecinājusies, ka lietā esošie pierādījumi apstiprina apsūdzētā vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, līdz ar ko /pers. A/ vaina viņam izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.[2] panta pirmās daļas uzskatāma par pierādītu.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija pēc Krimināllikuma 253.[2] panta pirmās daļas ir pareiza un par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais sodāms.

Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta pirmās daļas prasībām, *sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus.*

Tiesa ņem vērā to, ka Krimināllikuma 253.[2] panta pirmās daļas sankcija paredz *īslaicīgu brīvības atņemšanu vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.*

Tāpat pie soda noteikšanas tiesa ņem vērā arī Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, kas ir *aizsargāt sabiedrības drošību; atjaunot taisnīgumu; sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu; resocializēt sodīto personu; panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.*

Nosakot apsūdzētajam /pers. A/ soda veidu, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta otrajai daļai, tiesa *ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.*

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otrās daļas un 9.panta noteikumiem apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 253.[2] panta pirmajā daļā, ir atzīstams par krimināļpārkāpumu. Neatļautas darbības ar narkotiskajām vai psihotropajām vielām rada bīstamas sekas personas veselībai un dzīvībai, kā arī sagādā sabiedrībai daudzas sociālas problēmas. Apsūdzētā darbības ir veicinājušas aizliegto vielu nelegālu apriti, tādā veidā apdraudot vispārējo drošību narkotisko un psihotropo vielu aprites sfērā. Tāpat tiesa nevar atstāt bez ievērības to, ka likumdevējs apsūdzētā izdarītos noziedzīgos nodarījumus ir vērtējis kā nodarījumus ar lielu kaitīguma pakāpi.

Izvērtējot /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 253.[2] pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums no subjektīvās puses ir tīšs nodarījums, kuru raksturo tiešs nodoms. Vainīgais apzinās, ka veic neatļautas darbības ar narkotiskajām un psihotropajām vielām, un vēlas to.

Saskaņā ar Krimināļprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ personību, tiesa konstatē, ka viņš dzimis /datums/, Rīgā, ir Latvijas Republikas pilsonis (lietas 36.-37.lapa), precējies, apgādībā reģistrētu bērnu nav, ar 7 klašu izglītību, deklarētā dzīvesvieta - /adrese/, faktiskā dzīvesvieta /adrese/, no 2015.gada 3.septembra strādā SIA /Nosaukums A/ par būvstrādnieku.

No Jēkabpils cietuma raksturojas negatīvi (lietas 58.lapa)

Vairākkārtīgi sodīts administratīvi ar naudas sodiem, kuri nav nomaksāti (lietas 39.lapa).

Agrāk vairākkārt tiesāts (lietas 61.-65.lapa), pēdējās reizes:

- 2013.gada 30.aprīlī Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 175.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz pieciem mēnešiem, tiesību ierobežošanu - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 1 gadu 2 mēnešiem 8 dienām, pievienots neizciestais papildsods pēc Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2012.gada 21.novembra sprieduma. 2013.gada 6.augustā atbrīvots pēc soda izciešanas no Rīgas centrālcietuma;

- 2014.gada 11.februārī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 175.panta pirmās daļas un 180.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu un diviem mēnešiem, tiesību ierobežošanu - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 10 mēnešiem un 12 dienām. Nolēmuma spēkā stāšanās datums ir 2014.gada 17.jūnijs. Spriedumā noteiktajam sodam pievienots pēc Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 30.aprīļa sprieduma neizciestais papildsods. 2015.gada 31.janvārī atbrīvots pēc soda izciešanas no Jēkabpils cietuma;

- 2015.gada 17.martā Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 253^2.panta pirmās daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trim) mēnešiem, saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, galīgais sods noteikts pēc spriedumu kopības, spriedumā noteiktais sods daļēji saskaitīts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.februāra spriedumā noteikto sodu, un galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu 4 (četriem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 9 (deviņiem) mēnešiem. Spriedums stājās spēkā 2015.gada 30.jūnijā (lietas 134.lapa).

- ar 2015.gada 28.aprīļa Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas. Spriedums stājās spēkā 2015.gada 13.oktobrī (lietas 101.-109.lapa). 2015.gada 20.augustā atbrīvots pēc soda izciešanas no Rīgas Centrālcietuma.

Sodāmība nav dzēsta.

Narkoloģiskās palīdzības dienesta Ambulatori konsultatīvās nodaļas uzskaitē sastāvēja no 2008.gada 25.augusta līdz 2012.gada 31.decembrim ar diagnozi: atkarība no vairākām narkotiskām (opioīdi, amfetamīns) un psihotropām (klonazepāms) vielām. Kaitējoši pārmērīga alkohola lietošana. No 2008.gada 4.augusta uzskaitē ar diagnozi: opioīdu atkarība. Kaitējoši pārmērīga amfetamīna un psihotropo vielu (klonazepāms) lietošana. No 2001.gada 8.oktobra uzskaitē ar diagnozi: opioīdu atkarība. No 1997.gada 26.maija profilaktiskajā novērošanā. No 1995.gada profilaktiskajā novērošanā ar diagnozi: epizodiska ļaunprātīga alkohola lietošana. Medikamenti nav izrakstīti (lietas 46.lapa).

Izvērtējot /pers. A/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, tiesa atzīst, ka Krimināllikuma $253.^2$pantā paredzētie noziedzīgie nodarījumi no subjektīvās puses ir tīši nodarījumi, kuru raksturo tiešs nodoms. Vainīgais apzinās, ka veic neatļautas darbības ar narkotiskajām un psihotropajām vielām, un vēlas to.

Lemjot jautājumu par apsūdzētajam /pers. A/ piemērojamo soda veidu, tiesa ņem vērā Krimināllikuma $253.^2$ panta pirmās daļas sankciju, apsūdzētā personību, noziedzīgā nodarījuma raksturojumu, kā arī apsūdzētā attieksmi pret izdarīto, bet no panta sankcijā paredzētiem sodiem, tiesa atzīst, ka piemērotākais konkrētajā lietā ir piespiedu darba sods, kādu lūdza piemērot gan prokurors, gan pats apsūdzētais.

Tiesas ieskatā, tieši vaļsirdīga atzīšanās izdarītajā, ar tai sekojošu savas rīcības kritisku izvērtēšanu, arī tiesas sēdē pausto nožēlu par izdarīto ir viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem, kas ļauj tiesai iegūt pārliecību par to, ka apsūdzētais ir izdarījis pozitīvus secinājumus un turpmāk centīsies likumpārkāpumus vairs nepieļaut.

Turklāt tiesas piespriestais soda veids nedrīkst būt pretrunā ar ANO pieņemtajiem Tokijas noteikumiem (ANO Ģenerālās Asamblejas rezolūcija Nr.45/110), kur ir norādīts, ka brīvības ierobežojums ir attaisnojams tikai no sabiedrības drošības viedokļa. Minētie tiesību akti ir saistoši arī Latvijas Republikai, reglamentējot, ka valsts uzdevums ir izolēt tikai bīstamus, nelabojamus noziedzniekus. Tāpat tiesa ņem vērā, ka Krimināllikuma grozījumu mērķis ir veicināt brīvības atņemšanai alternatīvu sodu piemērošanu noziedzīgos nodarījumos, kas nav saistīti ar vardarbību.

Piemērot apsūdzētajam /pers. A/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pamatsodu īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā, tādējādi apsūdzēto izolējot no sabiedrības, nav lietderīgi, jo šāds sods būtu pārāk bargs.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(skat. A.Judins. Krimināls ods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka soda veids piespiedu darbu veidā /pers. A/, sasniegs Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi.

Turklāt tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā tikai piespiedu darbs disciplinēs pašu apsūdzēto, apsūdzētā uzvedību piespiedu darbu veikšanas laikā kontrolēs arī Valsts probācijas dienests, tādējādi samazinot iespēju izdarīt citus likumpārkāpumus, bet vienlaicīgi sniedzot sabiedrībai labumu ar savu darbu. Tāpat tiesa ņem vērā ka, piespriežot piespiedu darbu, apsūdzētais tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības, tādējādi apsūdzētajam dodot iespēju atlīdzināt sabiedrībai nodarīto kaitējumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40. pantu *piespiedu darbs kā pamatsods vai papildsods ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais (..), izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespiedu darbu kā pamatsodu nosaka uz laiku no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām. (..)*

Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta otro daļu *piespiedu darbs nav piemērojams darbnespējīgām personām.* Krimināllikumā nav paskaidrots, kādas personas atzīstamas par darbnespējīgām. Analizējot normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības, sociālo aizsardzību, var secināt, ka noteikts vecums, slimība, invaliditāte, maternitāte pilnīgi atņem vai daļēji ierobežo cilvēku spēju strādāt, un tāpēc šiem cilvēkiem nepieciešama sociālā aizsardzība. Pienākuma uzlikšana strādāt var nelabvēlīgi ietekmēt šo cilvēku veselības stāvokli. Tiesa, izvērtējot iepriekš minēto, nekonstatē apstākļus, kuri liegtu apsūdzētajam /pers. A/ izpildīt piespiedu darbu.

Papildus tiesa informē apsūdzēto, ka saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu un 135.pantu, *notiesātajam, kuram piespriests piespiedu darbs, ir pienākums desmit darba dienu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienas pieteikties piespiedu darba izpildes institūcijā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai piespriestā soda izciešanai*, turklāt *notiesātajam ir pienākums ierasties piespiedu darba izpildes institūcijā tās noteiktajā laikā.*

Ja notiesātais slimības vai citu viņam svarīgu iemeslu dēļ nav spējīgs veikt darbu, viņš par to paziņo piespiedu darba izpildes institūcijai, kas, atzīstot notiesātā darbā neierašanās iemeslus par attaisnojošiem, var soda izpildīšanu apturēt uz laiku, ne ilgāku par vienu nedēļu, vai uz slimošanas laiku, izdarot par to attiecīgu ierakstu personas lietā. Notiesātā atvaļinājums pamatdarba vietā vai mācību atvaļinājums nav pamats soda izpildes apturēšanai.

Turpretī saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 646.pantu, *ja persona, kas notiesāta ar piespiedu darbu, ļaunprātīgi izvairās no soda izciešanas, tiesnesis to aizstāj ar īslaicīgu brīvības atņemšanu saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta trešās daļas noteikumiem.*

Nosakot apsūdzētajam /pers. A/ soda mēru, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta trešajai daļai, tiesa *ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus*.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa ņem vērā apstākļus, kuri likumā nav paredzēti, un tiesa atzīst par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli apsūdzētā vaļsirdīgu atzīšanos noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un izdarītā nožēlošanu.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšana iztiesāšanā ir procesuāla darbība, kas ir pieļaujama pie apstākļiem, kad apsūdzētais atzīst savu vainu.

Apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21.pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses *(sk. Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr. SKK- 232/08).*

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams, tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīga nodarījuma recidīvu, jo uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdi pēdējā sodāmība, kas noteikta ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.februāra spriedumu (lietas 49.-50.lapa), nebija dzēsta.

Tiesas ieskatā, atbildību pastiprinoša apstākļa esamība pēc Krimināllikuma jēgas jau pati par sevi liedz iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006.gada 8.februāra lēmumā lietā Nr.SKK 01-74/06*).

Turklāt atbildību pastiprinošu apstākļu esamība un agrākā sodāmība izslēdz Krimināllikuma 49. un 55.panta piemērošanu apsūdzētajam /pers. A/.

No lietas materiāliem redzams, ka /pers. A/ šo noziedzīgo nodarījumu izdarījis pirms Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 17.marta un 2015.gada 28.aprīļa Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumiem, tādēļ galīgais sods /pers. A/ nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. A/ kriminālprocesā piemērotais drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts un papildus drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas paziņošana (lietas 35.lapa), ir atstājami līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim, tādā veidā nodrošinot sprieduma izpildi.

Šajā kriminālprocesā /pers. A/ nav bijis aizturēts.

Saskaņā ar lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai norādīto - arests mantai, kaitējuma kompensācija, procesuālie izdevumi un lietiskie pierādījumi krimināllietā nav.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto, saskaņā Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 523., 524., 527., 528. un 529.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Atzīt par vainīgu apsūdzēto /pers. A/ noziedzīgā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma $253.^2$ panta pirmajā daļā un sodīt viņu ar piespiedu darbu uz 140 (viens simts četrdesmit) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, noteiktajam sodam pilnībā pieskaitīt sodus, kas noteikti ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 17.marta un ar 2015.gada 28.aprīļa Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu, un galīgo sodu /pers. A/ noteikt piespiedu darbu uz 140 (viens simts četrdesmit) stundām, brīvības atņemšana uz 1 (vienu) gadu 10 (desmit) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 9 (deviņiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu /pers. A/ soda izciešanas termiņā ieskaitīt pilnībā izciestos pamatsodus brīvības atņemšanas soda veidā, un daļēji izciesto papildsodu no 2015.gada 20 augusta līdz 2016.gada 6.aprīlim.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta otro prim daļu- piespiedu darbu izpildīt patstāvīgi.

Uzlikt par pienākumu /pers. A/ 10 (desmit) darba dienu laikā no tiesas sprieduma stāšanās spēkā pieteikties piespiedu darba izpildes institūcijā - Valsts probācijas dienesta Rīgas teritoriālajā struktūrvienībā (Rīgā, Dzirnavu ielā 91/3) - piespriestā soda izciešanai.

Negrozīt apsūdzētajam /pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – aizliegumu izbraukt no valsts un papildus drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošanu.

Spriedumu daļā par piespriesto sodu, kaitējuma kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, iesniedzot apelācijas protestu vai sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā no pilnā sprieduma pieejamības dienas.

Pilnā sprieduma pieejamības diena - 2016.gada 18.aprīlis.

Tiesnese **V.Voronova**